

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Acta Vitæ S. Ferdinandi, Regis Castellæ Et Legionis, Ejus
Nominis Tertii**

Papebrochius, Daniel

Antverpiæ, 1684

Lectori.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42333

LECTORI.

Secutus Roderici Toletani irrefragabilem (ut mihi videtur) auctoritatem, in super habui quamcumque aliam recentiorum scriptorum Chronologiam, & dixi in Comm. prævio num. 14 Alphonsum Legionensem regnare cœpisse anno MCLXXX. Ait enim Rodericus præfatus lib. 7 cap. 23, quod Pater ejus Rex Fernandus, annis triginta uno in regno consummatis, obiit Beneventi æra millesima ducentesima [decima] octava: ubi typographico sphalmate omissum denarium recte suppleri, tota ejus præcedens historia loquitur. Deinde subjungit cap. 24, Mortuo Rege Fernando successit ei ejus filius Aldefonsus. Hic . . . à consobrino suo Aldefonso Rege Castellæ, & Sancio Rege Portugalliæ infestatus circa principium regni tui venit ad Regem Castellæ & in Curia Cætionis accinctus ab eo cingulo militari, manum ejus fuit in plena Curia osculatus: & in eadem Curia Rex Castellæ Nobilis Aldefonsus Conradum, filium Frederici Imperatoris Romani, accinxit similiter cingulo militari, & ei filiam suam primogenitam Berengariam desponsavit. Sed ipso Conrado in Teutonium revertente, prædicta Domicelia desponsationi continuo contradixit, & per Gundisalvum Toletanum Primatem & Gregorium Cardinalem Apostolicæ Sedis Legatum divortio celebrato, puella Berengaria mansit innupta. *Hu ita positus, censui initiationem illam utriusque Principis, per Alphonsum Castellani factam fuisse circa principium regni ab Alfonso Legionensi initi; interpunctionem, à typhothetis omisam in meo Francofurtensi exemplari, ponendo ante prædicta verba, Circa principium regni sui, eaque conjungendo cum verbis Venit ad Regem Castellæ; adeoque initiationem jam dictam non posse differri ultra annum MCLXXXV. Desponsationem quoque & absolutionem Berengariæ nullo notabili temporis intervallo discernens, propter additam voculam continuo; judicavi consequens fore, ut eam atatem tunc habens illa, qua posset etiam invito patre desponsationi suæ ante consummatum matrimonium contradicere; nata fuerit circa annum MCLXXXIII, proinde tanto senior sorore sua Blanca, ut summum nata circa annum MEXC, ut potuisset mater ejus fuisse.*

Verum ea omnia nunc conferens cum post repertis apud Garibayum lib. 12 cap. 14 instrumentis duobus Alphonse Castellani, prædicta initiationis desponsationisque mentionem facientibus, agnovi primo, memoratum locum sic esse interpungendum, ut intelligatur Alfonso Legionensis, à Regibus Castellæ & Portugalliæ armis infestatus circa principium regni sui: rebus autem paulatim compositis, cum jam pacifice absoluteque regnaret, venisse ad Regem Castellæ cinguli militaris causa, nec

X*

nisi

APPENDIX AD ACTA

nisi octavo anno Regni, cum jam ætatis annum xxii transcendisset. Et enim dictorum Privilegiorum primum, datum Dominico Abbati S. Mariæ de Balyanera, signat Rex Era mcccxxvii (qui est annus Christi mclxxxix) vii Idus Maji, anno secundo postquam D. Alfonso Rex Legionensis, Eques ab ipso creatus, manus ejusdem osculatus est; quando etiam, paucis diebus post, Equitem armavit Conradum, filium Imperatoris, eique uxorem junxit Infantissam, filiam suam Berengariam. Alterum idem Rex signasse dicitur in favorem Abbatis & monasterii S. Dominici de Silos, Idibus Octobris Era mcccxxviii, anno tertio postquam D. Alfonso &c. ut supra. Utinam hæc propriis Latinis verbis dedisset nobis Garibayus: majoris namque momenti sunt. Quippe non solum ex iis sequitur id quod jam dixi definitum desponsationis prætaxata tempus; quod antea nesivirram certo desinare; sed etiam secundo loco probant, Conradum Frederici filium (quem cum prius genito Friderico, paulo post patrem in Syria mortuo, ad annum mxc perperam confudit Baronius; cum fuerit solum tertio genitus, teste Othone à S. Blasio, Othonis Frisingensis Continuatore, tunc vivente & scribente) probant, inquam, Conradum, non statim à suscepto cingulo militari redivisse in Teutonium, sed ferme tribus adhuc annis mansisse in Hispania, sub Rege socero accepta ab eo arma tractantem in honoraria contra Saracenos militia; post quos denique, ipso in Teutonium revertente, desponsationi continuo contradixit Berengaria, tunc primum forsitan matura viro, & efficaciter contradicere priori pactioni idonea; atque adeo ut summam nata anno mclxxvii vel viii; aut forsitan etiam mclxxxii, sicut scribit Rudericus Mendez de Silva in Catalogo Regio ac Genealogico, certiores observatus assensum, si sui asserti vetus aliquod testimonium adduceret, non erraret etiam in S. Ferdinando, faciens eum nasci an. Dom. mccc. Quæ enim ratio non consummandi continuo matrimonii, unde pendebat successio in regnum Castella, cujus heres bis jam fuerat publico totius Regni juramento agnita Berengaria, antequam Rex haberet filium, nisi immatura ætas sponsa?

Certe, si ante prædicta Privilegia condita celebratum divorcium fuisset, non potuisset Alfonso desponsata filio Imperatoris Infantissa sua in subscriptionibus meminisse, tamquam rei perquam honorifica, sicut fecisse eum apparet: post illa autem primum habuit Conradus justam revertendi in Teutonium causam. Nuntiata siquidem tunc morte patris ac fratris primogeniti in Syria obita anno mclxxxx, & secundogeniti electione ad patris Regnum & Imperium, intelligebat in se recedens Ducatum Sueviæ, quem pater fratresque duo possederant prius quam altius eveberentur. Altera, nec minus justa, & tempore prior, sed sola non sufficiens causa recedendi ab Hispania erat; quod secundo anno post

S. FERDINANDI REGIS.

contracta sponsalia circiter dimidio, videlicet millesimo centesimo octogesimo nono, ad tertium Kalendas Decembris die Mercurii natus fuerit Alfonso filius Ferdinandus, prout constare (utique ex authenticis documentis) ait Mariana lib. 11 cap. 17, qui etiam egregie adolevit, eoque majori patris dolore totiusque provinciae luctu obiit anno mccxi. Evanuerat igitur jam Conrado, vel saltem valde extenuata erat spes cessura sibi aliquando cum Berengaria Castella: necdum tamen proprium ullum statum habens aut sperans alibi, merito adhuc remanebat in Hispania, qualemcumque spem Regni dotaliti foveans, aut saltem notabilis in eodem incrementi tali conjugio mediante. Sed ubi, mortuis ut dixi Fredericis patre ac fratre, & aliter fratre electo in Regem, nova & propior spes ex Germania affulsit, merito voluit in Teutoniā reverti, eodem etiam addictam sibi uxorem invitans. Sed hac aque merito recusavit exire Regno, redituro ad se, si quid puero contingeret (sicut contigerat priori Sancio, eo quod infans obierit vix auctoribus noto) praesertim cum non deessent in vicinia Principes, quibus nubere posset, Conrado potentiores.

Fieri etiam potuit, ut ob expectationem nascituri ex pregnante iterum Regina masculi, tam pater quam filia, licet fortassis maturo viro, distulerint consummationem jam promissi vel etiam contracti matrimonii, frustra eam sollicitante Conrado; quem facile apparebat, nato jam herede non remansurum in Hispania, si Frederici patris suscepta in Syriam expeditio, cujus multa fama & expectatio erat, nova ei regna dominiaque acquireret qua partiretur in filios. Ergo regressus Conradi potest in annum mcccxi differri, diciturque Berengaria tunc egisse aetatis annum xv vel amplius. Si tamen aliunde probaretur, eam revera, ut ait Genealogicus prae-nominatus, vivere primum coepisse anno mclxxxii (quo posito illa solum fuisset decennis, quando recusavit sponsum sequi & solvi petiti) tamen, secundum argumenta ex Garibayo contra Garibayum, patrum sui memorem deducta, maneret illa primogenita liberorum Alphonsi. Quando enim inter ipsum & Eleonoram Anglicam matrimonium coaluit anno mclxx, ille solummodo quindennis erat, & haec haud paulo forte junior, ob quam aetatis utrimque teneritudinem partim dilata fuerit matrimonii consummatio partim suscepti tardius liberi; sicuti horum uni Blancae (qua tredecenni juveni nupsit virguncula, annos solum octo vel novem forsitan nata) utraque vel saltem alterutra ex causa scimus accidisse, ut non nisi nono sui matrimonii anno filios pareret. Quantumcumque vero sero nasci Berengariam facias; semper manebit, eam viro desponsam fuisse, aliquam multis annis prius quam nasceretur Blanca, ita ut haec fortassis etiam ejus filia esse potuisset: quod erat primum nostrum assumptum. Quo anno mortuus fuerit Ferdinandus Legionensis eique filius Alfonso successerit, jam porro ad nostram qua-

questionem non facit: non video tamen, quomodo usque ad annum M^o. LXXXVI° differri ea successio possit. Quis enim credat generosum juvenem, eodem anno, id est regni primo, quo constat eum armis instructum ab Alfonso Castellano, etiam manus ejus fuisse osculatam, Equestrem ordinem ab ea suscipientem.

Ceterum novam istam lucem, pro sententia nostra confirmanda & chronologia ordinanda nactus, quaedam consequenter mutanda habeo in jam editis, quod pramonitum Lectorem volui, etiam prius quam suscipiatur impressio altera. Ne vero eundem etiam offendat, quod Alfonso Sapientis Hymnos pag. 321 conscriptos dixerim veteri Castellano Rythmo, mallet in titulo quidem Parergi istius Callaico legi vel Gallæco, in contextu autem lin. 12 post hæc verba, Undennis puer, mutari quaedam in hunc sensum.

Describit autem veteri Rythmo, non Castellano, sed Callaico sive Gallico: cujus rei ratio videtur reddi posse, quod pubertatis annos ingreßus Princeps, & majorem quam pro ætate sapientiam præferens, fuerit in partem regiarum curarum cito accitus, atque post mortem matris & secundas patris sui nuptias missus Legionem vel in Galliciam, simul & regnandi peritiam ipso exercitio acquisiturus, & extremas illas autem jam Imperii provincias, in oppositis plane sinibus ut plurimum occupato patre, præsentia sua conservaturus in officio. Certe non ante ætatis annum XXI. & quidem postea non nisi bis, fuisse illum in Batica legimus priusquam Rex fieret; unde intelligitur alibi ut plurimum degisse quoad pater vixit, præsertim in sua juventute: ubi autem potius, quam in Gallicia præcipua Legionensis regni parte, unde pater & avia longius aberant? Ibi ergo Callaicum idioma, dialecto valde diversum à Castellano, non solum didicerit, sed etiam sic adamavit, ut scribendis eo rythmis delectaretur. Horum autem volumen, tamquam primum sui ingenii factum, carum habens, etiam cum jam Rex mortuo Patre Hispali sedem haberet; ipsum per extrema sua voluntatis testamentarias tabulas, non cum corpore legasse dicitur Hispaleusi Ecclesia. Fuit namque, ut restatur Zuniga, in illius archivo servatus liber, quo ad usque Philippus II. gloriosa memoria Monarcha, adificato Scutiacensi Palatio, ad erectam ibidem Bibliothecam transferri Regium istum codicem jussit: ex quo transcriptum à Zuniga poema juvat hic recudere, addita columnarum nostra interpretatione Latina &c.

Denique (ne agnitorum mendorum dissimulem quidquam, ceteris fere jam manu calamoque correctis) etiam pag. 13 lin. 8 à fine, pro eo quod indistincte nunc legitur tot annis, scribe, per annos quinque & viginti: & pag. 11 lin. 4 & 5, exclusis ex præmortuo fratre Alfonso & Blanca Francica nepotibus; lege Ferdinando & Blanca, sicut legendum esse patet ex pleniori contextu ejusdem rei pag. 9 num. 13.

HISTO.